

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžk/34/2019
Identifikačné číslo spisu: 8018200042
Dátum vydania rozhodnutia: 27.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8018200042.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci žalobcu (v konaní sťažovateľa): J. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ul. X. K. XXX/X, XXX XX M. Ľ., zast. JUDr. Martou Konkoľovou, advokátkou, so sídlom Jarmočná č. 79, 064 01 Stará Ľubovňa, proti žalovanému: Okresný úrad Prešov, Odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom v Prešove, Námestie mieru č. 3, 081 92 Prešov, za účasti: 1) W. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. N. X/XXX, XXX XX M. Ľ., 2) W. N. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B.Š. X, XXX XX M. Ľ., obaja zast. Mgr. Marcelom Kandrikom, advokátom, so sídlom Grešova č. 7, 080 01 Prešov, 3) W. F. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. K. XXX/X, XXX XX M. Ľ., 4) ACTIVE-SPORT, spol. s r.o. so sídlom Prešovská č. 2, 064 01 Stará Ľubovňa, v konaní o všeobecnej správnej žalobe, o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 7. februára 2019 sp. zn. 2S/3/2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 7. februára 2019 sp. zn. 2S/3/2018 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Rozhodnutím č. OU-PO-OVBP2-2017/040579/0110347/ŠSS-DM z 06.11.2017 (ďalej na účely rozsudku len „preskúmané rozhodnutie“) žalovaný ako príslušný správny orgán podľa § 58 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) a § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 608/2003 Z.z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov zamietol podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku odvolanie žalobcu a rozhodnutie Mesta Stará Ľubovňa (ďalej len „stavebný úrad“) č. 471/2016-SU/Bo z 27.07.2017 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) potvrdil.

2. Stavebný úrad prvostupňovým rozhodnutím v zmysle § 88 ods. 1 písm. b) a § 88a a podľa § 46 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Stavebný zákon“) dodatočne povolil stavbu s jej základnými charakteristickými údajmi pre stavebníčku W.. N. V. (ďalej len „stavebníčka“), pričom názov stavby je presne identifikovaný ako „polyfunkčný objekt - nadstavba“, miesto stavby B. U., M. Ľ., k.ú. M. Ľ., parc. č. pozemku je presne definované ako N. - H. XXX/X, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XXa XXX/X o výmere 213m², 25m², 25m², 25m², 25m² a 1003m², pričom druh pozemku je zastavané plochy a nádvoría. Vlastnícke právo ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia je zrejmé z LV č. XXXX a XXXX, vlastníkom pozemkov je pán W. V., pričom bola priložená nájomná zmluva medzi stavebníkom a vlastníkom ako aj súhlas vlastníka s realizáciou stavby. Charakter stavby je definovaný ako zmena nedokončenej stavby polyfunkčnej budovy súp.č. XXX - nadstavba, pričom účel stavby je rozšírenie obchodných priestorov.

3. Vo výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia je presne popísaný popis stavby, a to základná koncepcia návrhu architektonicko - stavebného riešenia, ktoré pozostáva zo stavebných úprav a nadstavby pôvodného jednopodlažného objektu prestrešeného pultovou strechou. Nadstavba pozostáva z 2. nadzemného podlažia a podkrovia. Objekt je navrhnutý a osadený ako samostatne stojaci. Prízemie zostáva pôvodné, pozostáva z obchodných priestorov a zázemia pre zamestnancov a 2 - izbového bytu s kuchynkou. Ďalej v podmienkach pre architektonické stvárnenie a umiestnenie stavby je presne špecifikované osadenie stavby, výškové osadenie stavby, napojenie na inžinierske siete ako aj štádium rozostavanosti, pričom stavba bola toho času rozostavaná, nedokončená, zrealizovaná je hrubá stavba druhého nadzemného podlažia a podkrovia. Stavba je prestrešená sedlovou strechou so sedlovými vikermi. Krytina strechy je plechová.

4. Pre dokončenie stavby boli primerane stanovené podmienky podľa ustanovenia § 66 Stavebného zákona, a to pod bodmi 1 až 9. Pod bodom 8 boli určené podmienky vyplývajúce z pripomienok dotknutých orgánov - Okresného úradu Stará Ľubovňa, odbor starostlivosti o životné prostredie, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Starej Ľubovni, Mesto Stará Ľubovňa, Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Starej Ľubovni, E.I.C. Engineering inspection company s.r.o. V bode 9 bola uložená povinnosť z južnej strany od rodinného domu postaveného na parcele parc.č. XXX/X zabezpečiť nepriehľadnosť okenných otvorov. Stavebný úrad k písomným námietkam účastníkov konania (žalobcu a pani Mgr. F. Z.) vzneseným na ústnom pojednávaní uviedol, že im čiastočne vyhovel. Stavebný úrad prvostupňovým rozhodnutím dodatočne povolil vykonané stavebné práce (na nadstavbe) a určil podmienky pre dokončenie stavby.

5. Žalovaný v preskúmanom rozhodnutí konštatoval, že nezistil v prvostupňovom rozhodnutí a v konaní, ktoré mu predchádzalo, také nedostatky, pre ktoré sa prvostupňové rozhodnutie považuje za nesprávne. Žalovaný vyhodnotil ako nedôvodné námietky žalobcu týkajúce sa nepreukázania súladu s verejným záujmom, neplatnosti nájomnej zmluvy, chýbajúcim náležitostiam žiadosti o vydanie stavebného povolenia (názov, účel stavby), predĺženia lehoty na doplnenie potrebných náležitostí a doplnenie podkladov k žiadosti, nedostatkov projektovej dokumentácie podľa § 9 ods. 1 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 453/2000 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona (ďalej len „vyhláška č. 453/2000 Z.z.“), nevyjadrenia súhlasu s osadením okien a zásahu do súkromia žalobcu (namietať neexistujúcu dohodu o nepriehľadnosti okien), nemožnosti zistenia, či došlo k doplneniu projektovej dokumentácie, listov vlastníctva a katastrálnej mapy v lehote z dôvodu nesprávneho vedenia administratívneho spisu, fiktívnosti (resp. neplatnosti) zmluvy o dielo, zápisníc z procesných úkonov (o vykonaní stavebného dohľadu, o zdokumentovaní a vymedzení stupňa rozostavanosti stavby, chýbajúce fotografické záznamy či iné dôkazy z miestneho zisťovania), neúplnosti spisovej dokumentácie, spôsobu odkanalizovania, vyjadrenia dotknutých orgánov a nedoručenie zmenenej projektovej dokumentácie dotknutým orgánom, zmätočných údajov v technickej správe, vád statického posudku a chýbajúceho geodetického prieskumu.

6. Žalovaný nevyhodnotil ako dôvodné ani ďalšie odvolacie námietky žalobcu smerujúce k umiestneniu

stavby v rozpore s urbanistickým a architektonickým charakterom prostredia v súlade s § 47 Stavebného zákona a § 4 ods. 2 vyhlášky č. 453/2000 Z.z. a narušenia pohody bývania z dôvodu zatienenia, nevhodnému umiestneniu okien, strate súkromia a zníženiu hodnoty rodinného domu, prebiehajúcemu stavebnému konaniu týkajúce sa prístavby k základnej stavbe nadstavby, absencie náležitostí prvostupňového rozhodnutia podľa § 47, § 66 ods. 3 písm. d) , g) a h) Stavebného zákona ako aj § 8 ods. 1 písm. a), b), j) a § 10 vyhlášky č. 453/2000 Z.z., arbitrárnemu a nezrozumiteľnému odôvodneniu prvostupňového rozhodnutia, nedostatočnému vysporiadaniu sa s námietkami žalobcu v odôvodnení, nedostatočnému zisteniu skutkového stavu, nedostatočnému určeniu okruhu účastníkov a doručovaní prvostupňového rozhodnutia (jeho nedoručenie pani R.. F. N., ktorá bola splnomocnená stavebníčkou na celé konanie), nemožnosti vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia a porušeniu § 33 ods. 2 Správneho poriadku (žalobca nemal možnosť vyjadriť sa k doplnenému dokazovaniu).

II.

Konanie na krajskom súde

7. Žalobou podanou na Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sa žalobca domáhal zrušenia preskúmaného aj prvostupňového rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie z dôvodu ich nesprávnosti a nezákonnosti. Žalobca namietal, že preskúmané rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov, zistenie skutkového stavu je nepostačujúce pre riadne posúdenie veci, skutkový stav, ktorý vzali správne orgány na základ preskúmaného rozhodnutia nemá oporu v administratívnych spisoch, došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia, preskúmané rozhodnutie je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, zabezpečené podklady nie sú v súlade s administratívnymi spismi, stavebný úrad a aj žalovaný rozhodnutie dostatočne neodôvodnili a prvostupňovému rozhodnutiu, ktoré potvrdil žalovaný chýbajú obligatórne náležitosti.

8. Krajský súd preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutia ako aj konanie, ktoré ich vydaniu predchádzalo a po prejednaní veci na pojednávaní dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie a prvostupňové rozhodnutie boli vydané v súlade so zákonom, preto žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „S.s.p.“, resp. „Správny súdny poriadok“) zamietol.

9. Krajský súd k obsahu námietky, že stavebné konanie sa nezačalo na základe podanej žiadosti stavebníčky, argumentoval, že z administratívneho spisu vyplýva, že stavebníčka pani W.. N. V. dňa 27.12.2016 ku žiadosti o dodatočné povolenie stavby podľa § 88a Stavebného zákona spojené s kolaudačným konaním doložila prílohy a to: splnomocnenie pre pani R.. F. N. na všetky úkony potrebné k vybaveniu povolení platné do vydania stavebného povolenia zo dňa 09.10.2016, zmluvu o dielo zo dňa 30.09.2016, súhlas s realizáciou stavby od vlastníka nehnuteľnosti zo dňa 01.08.2016 a zmluvu o prenájme nehnuteľnosti od vlastníka nehnuteľnosti zo dňa 01.08.2016. S poukazom na to, stavebný úrad nepovažoval prílohy za dostatočné k žiadosti, vyzval stavebníčku výzvou zo dňa 09.02.2017 na doplnenie žiadosti a zároveň konanie prerušil. Vzhľadom na závažnosť a rozsahu príloh, stavebný úrad vyhovel žiadosti stavebníčky o predĺženie lehoty, ktorá bola predĺžená do 30.04.2017 (v písomnej odpovedi uvedený nesprávny dátum 31.04.2017, ktorý de facto neexistoval). Táto skutočnosť však nemala vplyv na lehotu, ktorá bola stavebníčke určená.

10. Zároveň mal krajský súd za preukázané, že v rámci správneho konania sa jednotlivé dotknuté orgány vyjadrili k uvedenej žiadosti o dodatočné stavebné povolenie v zmysle ustanovenia § 88a ods. 1 Stavebného zákona. Uvedené vyjadrenia sú súčasťou administratívneho spisu, ako aj súčasťou odôvodnenia prvostupňového aj preskúmaného rozhodnutia a tieto preukazujú, že od všetkých dotknutých orgánov boli dané kladné stanoviská k predmetnej žiadosti o dodatočné povolenie stavby.

11. Čo sa týka rozhodnutia o námietkach účastníkov konania, o týchto bolo rozhodnuté tak, že vznesené písomné námietky, ktorými sa stavebný úrad v dodatočnom stavebnom konaní zaoberal vyhodnotil ako čiastočne možné na vyhovie. V odôvodnení rozhodnutia sa pritom stavebný úrad presne zaoberal

každou jednou námietkou účastníkov konania a k týmto sa jednotlivo vyjadril. Čo sa týka rozhodnutia žalovaného, tento sa v plnom rozsahu stotožnil s prvostupňovým rozhodnutím, pričom k jednotlivým námietkam odvolateľa sa v odôvodnení svojho rozhodnutia presne vyjadril a zaujal svoje stanovisko. Na základe uvedených rozhodnutí mal krajský súd za to, že prvostupňové a preskúmané rozhodnutia boli vydané v súlade so Stavebným zákonom, ako aj v súlade s Vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2000 Z.z, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (ďalej „len vyhláška č. 532/2000 Z.z.“), ako aj Správnym poriadkom. Správne orgány sa počas celého konania o dodatočnom povolení stavby na základe žiadosti stavebníčky riadili uvedenými ustanoveniami, čo vyplýva aj z obsahu administratívneho spisu. Týmto popisom krajský súd reagoval na žalobnú námietku, že prvostupňové rozhodnutie bolo vydané v rozpore s ustanoveniami Správneho poriadku, ako aj v rozpore so Stavebným zákonom.

12. K povinnosti preukazovania verejného záujmu krajský súd uviedol, že stavebný úrad a aj žalovaný sa touto skutočnosťou, ktorú namietali žalobca spolu s manželkou v konaní o dodatočnom stavebnom povolení (písomné námietky z 13.06.2017) zaoberali. K tejto skutočnosti je krajský súd toho názoru, že z postupu, ktorý na základe podanej žiadosti stavebníčky vyplýval z § 88a ods. 1 a nasledujúcich ustanovení Stavebného zákona postupoval stavebný úrad v súlade s týmito ustanoveniami a vyzval stavebníčku na predloženie chýbajúcich dokladov, ktoré by preukázali, že uvedené dodatočné povolenie stavby bude v súlade s verejným záujmom. Stavebníčka dôvodila, že vlastníik nehnuteľnosti mal s ňou v čase podania žiadosti spísanú zmluvu o nájme a že zo strany vlastníka nehnuteľnosti jej bol daný súhlas na ďalšie realizovanie dodatočného povolenia nadstavby. K uvedenej skutočnosti sa presne vyjadril tak stavebný úrad, ako aj žalovaný, ktorý poukázal na to, že stavba a jej zmena, resp. jej časť, ktorá už bola postavená sa začala stavať bez stavebného povolenia a bez splnenia si ohlasovacej povinnosti bolo konanie vlastníka stavby resp. stavebníka v rozpore so zákonom, preto bolo povinnosťou či už vlastníka samotného, alebo stavebníka podať žiadosť o dodatočné povolenie stavby. To v konečnom dôsledku bolo realizované podaním žiadosti stavebníčky.

13. Krajský súd uviedol, že dôkazné bremeno preukazujúce, že ďalšia existencia nepovolenej stavby, alebo stavby uskutočňovanej v rozpore so Stavebným zákonom nie je v rozpore s verejnými záujmami, spočíva na vlastníkovi stavby, keďže sa dopustil porušenia zákona. Pokiaľ vlastníik stavby dal súhlas na pokračovanie, alebo na realizáciu dodatočného povolenia stavby a dodatočného zrealizovania stavby svojej manželke na základe nájomnej zmluvy krajský súd považuje „uvedené dôkazného bremena“ na osobu stavebníčky (manželka vlastníka nehnuteľnosti).

14. Žalobnú námietku ohľadom samotného posúdenia rozporu s verejnými záujmami konkrétne s dokončením realizácie stavby považuje krajský súd za nedôvodnú, pretože bolo bezpochyby preukázané, a to hlavne predloženými súhlasnými stanoviskami dotknutých orgánov, predovšetkým stanoviska Mesta Stará Ľubovňa k umiestneniu stavby z 25.04.2017. Z uvedeného vyplýva s poukazom na stanovené podmienky, ako aj na prvostupňové rozhodnutie, že stavebný úrad v tejto časti postupoval v súlade s Územným plánom Mesta Stará Ľubovňa a územný plán v danej lokalite umožňuje výstavbu trojpodlažnej polyfunkčnej zástavby, a teda aj predmetná stavba je v súlade so záväznou a smernou časťou územnoplánovacej dokumentácie a nie je v rozpore s verejným záujmom.

15. Zároveň aj krajský súd zdôraznil, že táto materiálna podmienka bola v konaní o dodatočnom povolení stavby dodržaná a realizovaná stavba je v súlade s predloženou projektovou dokumentáciou, od ktorej sa stavebník neodchýlil. Na základe týchto skutočností mal krajský súd za to, že rozpor s verejnými záujmami preukázaný nebol a krajský súd sa stotožnil s konštatovaním správnych orgánov, že účel stavby je daný na základe územnoplánovacej dokumentácie, ktorá je záväzná a smerodajná časť územného plánu Mesta Stará Ľubovňa.

16. Krajský súd ako dôvodnú nevyhodnotil ani námietku týkajúcu sa neakceptácie nájomných zmlúv žalobcom, ktoré boli uzatvorené medzi vlastníkom nehnuteľnosti a stavebníčkou pani W.. N. V., ako manželkou vlastníka nehnuteľnosti. S poukazom na pôvodne uzavretú nájomnú zmluvu zo dňa 12.07.2017, ktorá neobsahovala samotnú výšku nájomného, došlo v priebehu konania o dodatočnom

povolení stavby k jej zmene, a to vypracovaním nájomnej zmluvy zo dňa 01.08.2017, kde bola určená výška nájomného 1 euro mesačne. V tomto prípade sa krajský súd stotožnil s názorom správnych orgánov, že nie je v ich kompetencii posudzovať obsah nájomných zmlúv, ktoré boli uzatvorené medzi vlastníkom nehnuteľnosti a stavebníčkou, ktorá je manželka vlastníka nehnuteľnosti.

17. K námietke žalobcu týkajúcej sa účelu stavby, krajský súd uviedol, že aby došlo k zrealizovaniu dodatočného povolenia stavby a rozhodnutia o zmene samotného účelu, na ktorý poukazuje žalobca v žalobe, bolo podanie žiadosti o dodatočné povolenie stavby stavebníčkou. Uvedená žiadosť bola vlastne postupom samotného zlegalizovania stavby, ktorá bola začatá bez stavebného povolenia, a to v súlade s ustanovením § 88a ods. 1 a nasledujúcich ustanovení Stavebného zákona. Túto skutočnosť ako žalobnú námietku, ktorá poukazuje na absenciu náležitosti podľa § 58 ods. 1 a nasledujúcich Stavebného zákona, ako aj vyhlášky č. 453/2000 Z. z. považuje krajský súd za nesprávny právny názor zo strany žalobcu a poukazuje práve na postup vyplývajúci z ustanovenia § 88a ods. 1 a nasledujúcich ustanovení Stavebného zákona, v zmysle ktorých dochádza k zrealizovaniu neprávneho stavu, ktorý vznikol tým, že vlastník stavby začal nadstavbu polyfunkčného domu bez stavebného povolenia.

18. Krajský súd ďalej posudzoval námietku týkajúcu sa predĺženia lehoty na doplnenie žiadosti a konštatoval, že išlo len o písársku chybu, ktorá nemala vplyv na zákonnosť rozhodnutia. Aj túto žalobnú námietku považoval krajský súd za neopodstatnenú.

19. K námietke týkajúcej sa nedostatkov náležitostí projektovej dokumentácie krajský súd poukázal na jej vypracovanie projektantkou vo februári 2017 a overenie a predloženie stavebnému úradu 27.07.2017 na základe žiadosti stavebného úradu o jej doplnenie, pričom krajský súd konštatoval, že v žiadnom prípade nejde o novú projektovú dokumentáciu, ale o projektovú dokumentáciu vypracovanú vo 2/2017 a doplnenú o aktuálne LV a kópiu katastrálnej mapy v júli 2017, preto je aj táto námietka nedôvodná. Zároveň z uvedenej projektovej dokumentácie je aj posúdenie súladu stavby s verejným záujmom, ktoré bezpochyby vyplýva aj z jednotlivých vyjadrení a stanovísk dotknutých orgánov (najmä Mesta Stará Ľubovňa). Z uvedených písomností bezpochyby vyplýva, že nejde o rozpor s verejným záujmom.

20. Krajský súd k námietke týkajúcej sa okien, ktoré boli už riešené ako okná, ktoré majú byť nepriehľadné, pod bodom 9 pripomienok prvostupňového rozhodnutia, konštatoval, že táto je záväzná pre stavebníka a z uvedenej vyplýva, že touto skutočnosťou sa stavebný úrad, ako aj neskôr na základe odvolacej námietky, ktorá je totožná so žalobnou námietkou vysporiadal aj žalovaný. Čo sa týka tejto námietky krajský súd ju vyhodnotil ako nedôvodnú.

21. Krajský súd považoval za bezdôvodnú námietku týkajúcu sa geodetického posudku, pričom sa stotožnil so závermi stavebného úradu, ako aj žalovaného, že v danom prípade nejde o povolenie novej stavby ako takej, ale ide o dodatočné povolenie stavby, ktorá už bola posudzovaná. Námietku nesprávneho vedenia spisu nemohol krajský súd akceptovať, nakoľko z uvedeného spisu predloženého žalovaným, mal krajský súd bez akýchkoľvek pochybností mal preukázané, že stavebný úrad, ako aj žalovaný postupovali v zmysle príslušných ustanovení Stavebného zákona, ako aj Správneho poriadku.

22. Z uvedeného administratívneho spisu mal krajský súd preukázané aj to, že existuje rozhodnutie o zastavení stavebných prác ohľadom stavebníka - vlastníka nehnuteľností pána W. V., ktoré je súčasťou tohto konania. Uvedené rozhodnutie, ktoré bolo vydané v decembri 2016 sa netýka tohto konania, preto sa k tomuto rozhodnutiu vyjadrovať krajský súd nebude a považuje uvedenú žalobnú námietku za nedôvodnú v danom konaní. To isté platí aj na podnety k prešetrovaniu realizácie stavby, ktoré boli podávané viacnásobne zo strany žalobcu a jeho manželky. Uvedené podnety sa týkali realizácie stavby pôvodným vlastníkom stavby pánom W. V., ktorého konanie na základe štátneho stavebného dozoru Mesta Stará Ľubovňa je riešené v inom priestupkovom konaní. Krajský súd ďalej konštatoval, že na základe predloženej projektovej dokumentácie, ktorá je súčasťou administratívneho spisu sa krajský súd zaoberal iba nadstavbou polyfunkčného domu a nie prístavbami, ktoré nie sú predmetom tohto konania. Preto sa krajský súd k námietke nevyjadruje.

23. K námietke žalobcu ohľadom uzavretej zmluvy o dielo krajský súd uviedol, že nie je v kompetencii krajského súdu posudzovať opodstatnenosť uzavretej zmluvy o dielo, pričom nevidí jej dosah na samotné dodatočné stavebné povolenie v danom konkrétnom prípade. Krajský súd preto zastáva stanovisko, že sa netýka konkrétnych skutočností, ktoré majú vplyv na zákonnosť prvostupňového a preskúmaného rozhodnutia.

24. K ďalšej žalobnej námietke týkajúcej sa zápisníc, procesných úkonov, vedeniu spisovej dokumentácie týkajúcej sa vyjadrení dotknutých orgánov krajský súd len stručne argumentoval. S poukazom na stavebné konanie, ktoré prebiehalo na základe žiadosti stavebníčky mal žalobca a jeho manželka právo uvedené skutočnosti namietať, resp. sa procesnými úkonmi vedeniu spisovej dokumentácie, ako aj vyjadrení jednotlivých dotknutých orgánov zaoberať v rámci tohto konania. Pokiaľ uvedené skutočnosti žalobca nenamietal už v pôvodnom konaní, resp. týmito námietkami sa stavebný úrad vysporiadal, krajský súd sa s týmto odôvodnením stotožnil a poukazuje na tie skutočnosti, ktoré uvádzal jednak stavebný úrad, ako aj žalovaný.

25. Krajský súd ďalej uviedol, že žalobcovi bolo umožnené ako účastníkovi konania, ako aj jeho manželke zúčastniť sa ústneho pojednávania dňa 13.06.2017. Tu boli prítomní na uvedenom ústnom jednaní, o čom bola spísaná zápisnica (aj s prezenčnou listinou). Predvolanie na uvedené ústne pojednávanie im bolo doručené 12.05.2017. Písomné námietky podali podaním zo dňa 13.06.2017.

26. Čo sa týka neúčasti na miestnom zisťovaní štátneho stavebného dozoru, ktoré bolo vykonané na základe podnetu žalobcu a jeho manželky, na prešetrenie zo dňa 18.09.2016, resp. 19.09.2016, to sa netýka tohto konania. Krajský súd neuznal námietku žalobcu, že nebol oboznámený s miestnym zisťovaním, s námietkami k stanovisku dotknutých orgánov, absencie postupu podľa § 140b ods. 5 a nemožnosti vyjadriť sa ku všetkým podkladom rozhodnutia. Uvedené skutočnosti preto tak v žalobe, ako aj vo vyjadrení považuje krajský súd za nedôvodné a žalobnú námietku považuje za irelevantnú, nakoľko žalobca bol na predmetnom ústnom pojednávaní dňa 13.06.2017 oboznámený so všetkými skutočnosťami zistenými stavebným úradom vo veci dodatočného povolenia stavby. Pričom mal možnosť aj nahliadnuť do spisu. Výkon štátneho stavebného dozoru nebol predmetom tohto konania.

27. Čo sa týka žalobnej námietky týkajúcej sa existujúcej žumpy, táto skutočnosť nie je predmetom konania o dodatočnom stavebnom povolení, táto bola riešená v pôvodnom stavebnom konaní, a preto sa k nej krajský súd v danom konaní nevyjadril.

28. K vysporiadaniu sa s námietkou týkajúcou sa pohody bývania krajský súd poukázal na preukázanie verejného záujmu, ako aj na to, že táto bola riešená jednak posudkom presvetlenia, ktorý bol predložený stavebníčkou v rámci konania a žalobca s manželkou ako účastníci konania mali možnosť sa dostať k uvedeným písomným dôkazom ako účastníci konania počas celého konania o dodatočnom povolení stavby a mali možnosť aj nazerať do spisu. S predmetnou otázkou sa stavebný úrad vysporiadal v prvostupňovom rozhodnutí stanovením podmienok.

29. Ohľadom žalobnej námietky začatia stavebného konania týkajúcej sa výrokovej časti napadnutého rozhodnutia, odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, ako aj týkajúcej sa vysporiadania s námietkami konania, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo, krajský súd uviedol, že k týmto sa už vyjadroval vyššie s poukazom na to, že stavebný úrad vydal rozhodnutie v súlade so Stavebným zákonom, ako aj v súlade so Správnym poriadkom, pričom vo výroku, ako aj v odôvodnení boli uvedené všetky náležitosti v zmysle ustanovenia § 47 ods. 1, 2, 3 Správneho poriadku, a preto považuje tieto námietky za nedôvodné. Krajský súd mal za to, že rozhodnutia boli dostatočne odôvodnené.

30. K argumentácii žalobcu rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd“) krajský súd uviedol, že vo viacerých prípadoch žiadnym spôsobom nekonkretizuje za akým účelom na tieto poukazuje. Z viacerých rozhodnutí dáva do pozornosti vytrhnutú časť textu, na ktorú poukazuje bez vzťahu k predmetnej veci. Z tohto dôvodu sa krajský súd nevenoval týmto námietkam, pretože viaceré

rozhodnutia nemajú spoločné znaky tohto prípadu a nedajú sa naň aplikovať.

31. Krajský súd naopak poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 7Sžo/2/2014 zo dňa 29.10.2015, sp. zn. 8Sžo/15/2015 zo dňa 21.05.2015, sp. zn. 8Sžo/30/2016 zo dňa 25.08.2016, sp. zn. 6Sžp/23/2013 zo dňa 30.04.2014, sp. zn. 3Sžo/60/2014 zo dňa 19.05.2015 a sp. zn. 3Sžo/28/2014 zo dňa 01.04.2015, v ktorých sa Najvyšší súd zaoberá dodatočným povolením stavby. Vychádzajúc z predmetu súdneho prieskumu v konkrétnom prípade, ako aj vo veciach, na ktoré krajský súd poukazuje, dáva pritom do pozornosti právny názor Ústavného súdu vyslovený v jeho náleze sp. zn. III. ÚS 72/2010, podľa ktorého v súvislosti s výkladom a aplikáciou príslušných právnych predpisov musí súd prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania. Krajský súd následne poukázal pravdepodobne na závery vyplývajúce z uvedených rozhodnutí (pozn. v odôvodnení používa spojenie „odvolací súd“) o nedôvodnosti námietky žalobcu týkajúcej sa rozporu s verejným záujmom (pozn. námietka nie je výslovne označená) a dôkazného bremena vlastníka stavby.

32. Podľa názoru krajského súdu nebolo v danom konaní preukázané že došlo dodatočným zrealizovaním nadstavby k neprimeranému zásahu do práv žalobcu a zároveň nebolo preukázané, že uvedená prestavba nie je v súlade s verejným záujmom.

III.

Obsah kasačnej sťažnosti / stanoviská

33. Rozsudok krajského súdu napadol žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) kasačnou sťažnosťou z 23.04.2019 (č. l. 143), v ktorej uviedol ako dôvody kasačnej sťažnosti, že:

- krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ S.s.p.),
- krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.),
- krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (§ 440 ods. 1 písm. h/ S.s.p.).

34. Sťažovateľ vo vzťahu k porušeniu práva na spravodlivý proces namietal porušenie § 112 ods. 3 S.s.p. krajským súdom, ktorý nevyzval sťažovateľa na vyjadrenie sa k právnej stránke veci a aby predniesol konečný návrh, a to v závere pojednávania. V rozpore s uvedeným ustanovením ako aj jeho účelom tak urobil v úvode pojednávania, pred vyjadrením ostatných účastníkov konania. Krajský súd mal zároveň porušiť zásadu rovnosti účastníkov konania a kontradiktórnosti konania, keď vyzval žalovaného na predloženie územnoplánovacej dokumentácie na pojednávaní konanom dňa 07.02.2019 až potom, ako došlo k prednesu sťažovateľa bez možnosti sťažovateľa sa k nej vyjadriť. Tiež postupu krajského súdu vytýkal to, že krajský súd nepostupoval v súlade s § 112 S.s.p., § 181 ods. 2 C.s.p. a § 121 ods. 1 S.s.p. a neuviedol, ktoré skutočnosti považuje medzi stranami za sporné, za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná, pričom sťažovateľ navrhol vykonanie dôkazov v žalobe, avšak krajský súd neuviedol, či bude vykonávať dokazovanie, resp. vôbec nerozhodol, aké dôkazy vykoná a uvedené nebolo odôvodnené ani v napadnutom rozsudku.

35. Sťažovateľ rovnako namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, keď sa krajský súd opomenul vysporiadať s argumentmi, ktoré označil sťažovateľ za podstatné, čím došlo k porušeniu práva sťažovateľa na riadne odôvodnenie rozhodnutia a naplneniu dôvodu kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 písm. f) S.s.p. Sťažovateľ uviedol, že prevažná časť rozhodnutia je venovaná zhrnutiu obsahu rozhodnutí správnych orgánov ako aj podanej žaloby, pričom absentuje vyčerpávajúce uvedenie dôvodov, pre ktoré krajský súd považuje jednotlivé žalobné body za nedôvodné v skutkových okolnostiach konkrétnej veci. Krajský súd len stroho, v prevažnom rozsahu uvádza, že sa stotožňuje s rozhodnutiami oboch správnych orgánov a všeobecne uvádza súlad so Stavebným zákonom a ďalšími predpismi, pričom sa konkrétne nezaoberá jednotlivou argumentáciou. Navyiac sťažovateľ zdôraznil, že sa krajský súd (bod 111 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia) paušálne odmietol zaoberať všetkými

rozhodnutiami, na ktoré sťažovateľ poukázal, pričom v prevažnej väčšine išlo o rozhodnutia kasačného súdu. Takýto prístup zo strany krajského súdu považuje sťažovateľ za rozporný s princípom právnej istoty, ktorý je zakotvený v čl. 2 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 5 ods. 1 S.s.p. Krajský súd v odôvodnení nekonkretizoval argumentáciu ani k jednému rozhodnutiu, ktoré bolo v žalobe uvedené ani neozrejmil, prečo ich v prejednávanej veci aplikovať nemožno, aj keď išlo v prevažnej miere o judikatúru týkajúcu sa konania o dodatočnom povolení stavby.

36. Sťažovateľ ďalej v kasačnej sťažnosti poukázal na jednotlivé námietky, ktoré boli obsahom žaloby, a ku ktorým sa krajský súd vôbec alebo nedostatočne vyjadril, a preto nemožno považovať napadnuté rozhodnutie krajského súdu za dostatočne odôvodnené. Sťažovateľ namietal nedostatočné resp. úplne absentujúce odôvodnenie napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k záväzným stanoviskám dotknutých orgánov, ich nedostatkom a vzájomným rozporom a namietanou absenciou postupu podľa § 140b ods. 5 a 6 Stavebného zákona, čo mohlo mať za následok nezákonnosť rozhodnutí (poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 14.01.2014 sp. zn. 3Sžp/14/2013). Nedostatočné odôvodnenie sa týkalo aj nedostatkov projektovej dokumentácie a jej nesúladu so skutočným stavom, absencie uvedenia jej súladu s územnoplánovacou dokumentáciou obce, nezistenie odstupových vzdialeností od susedných parciel a stavieb a skutočný rozsah už uskutočnených prác.

37. Podľa sťažovateľa sa krajský súd nedostatočne zaoberal žalobnou argumentáciou vo vzťahu k oknám nadstavby (bod 100 napadnutého rozsudku), nakoľko nie je pravdou, že zo strany polyfunkčného objektu sa nachádzajú len okná z pridružených miestností, keďže podkrovie má slúžiť na bývanie. Uvedené je relevantné aj pre posúdenie odstupových vzdialeností podľa § 6 vyhlášky č. 532/2002 Z.z., ktoré neboli vôbec riešené. Sťažovateľ navyše namietal dohodu o oknách, ku ktorej vôbec nedošlo. Sťažovateľ namietal aj zásah do súkromia a súkromia jeho rodiny ako aj vlastníckeho práva a práva majetok pokojne užívať. Sťažovateľ taktiež namietal nekonkrétnosť a nezrozumiteľnosť podmienky stanovenej v bode 9 prvostupňového rozhodnutia (nepriehľadnosť všetkých okien, aby došlo k naplneniu jej účelu). Sťažovateľ poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu z 31.03.2014 sp. zn. 5Sžp/10/2013.

38. Nedostatočné odôvodnenie videl sťažovateľ aj vo vzťahu k jeho námietkam týkajúcim sa zápisníc z procesných úkonov, vedeniu spisovej dokumentácie a miestneho zisťovania. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku (bod 106) nie je vôbec zrejmé, ktoré konkrétne skutočnosti sťažovateľ namietal mohol a namietal, s ktorými konkrétnymi skutočnosťami sa stavebný úrad vysporiadal v stavebnom konaní, teda s ktorými sa krajský súd stotožňuje a hlavne z akého dôvodu sa s nimi stotožňuje. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 21.03.2012 sp. zn. 2Sžp/9/2011 o uplatnení koncentračnej zásady, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.05.2010 a uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa 12.07.2017 sp. zn. 6Sžo/108/2015. Sťažovateľ namietal, že mu nebola umožnená účasť na miestnom zisťovaní konanom dňa 30.10.2017, pričom mu nebolo umožnené ani vyjadriť sa k zisteniam, z ktorých vychádzal žalovaný pri rozhodovaní (porušenie § 33 ods. 2 Správneho poriadku). Sťažovateľ zdôraznil, že nenamietal mieste zisťovanie zo dňa 18.09.2016 ako uvádza krajský súd nesprávne v odôvodnení (bod 107 napadnutého rozsudku).

39. Sťažovateľ namietal nedostatočné odôvodnenie týkajúce sa začatia stavebného konania, výrokovej časti ako aj odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia a vysporiadania sa s námietkami v konaní. Podľa sťažovateľa je odôvodnenie napadnutého rozsudku aj v tejto časti (bod 110 napadnutého rozsudku) nekonkrétne, nedostatočné a vecne sa nezaobera žiadnou z jeho námietok a z toho dôvodu mu následne znemožňuje spochybniť názor krajského súdu relevantnou kasačnou sťažnosťou. V tomto prípade krajský súd nevyslovil žiadny konkrétny právny názor a nezaujal konkrétne stanovisko k argumentácii sťažovateľa. Sťažovateľ poukazoval na nedostatky výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia nielen čo sa týka Správneho poriadku, ale predovšetkým náležitosti podľa Stavebného zákona a vyhlášky č. 453/2000 Z.z. a má za to, že aj bod 8 podmienok trpí vadou neurčitosti a nejasnosti. Poukázal aj na viaceré časti výrokovej časti ako aj odôvodnenia, ktoré podľa jeho názoru nie sú celkom zrozumiteľné (štádium rozostavanosti resp. vykonané práce, dom/objekt, neurčitosť nájomnej zmluvy, stavba/nadstavba, chýbajúca pavlač a vonkajšie schodisko, absencia vymedzenia druhu stavby či

nedostatočné označenie ostatných účastníkov konania). Sťažovateľ odkázal na závery rozsudku Najvyššieho súdu zo dňa 22.02.2017 sp. zn. 3Sžo/89/2015 a rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 02.08.2011 sp. zn. 3Sžo/220/2010.

40. Podľa sťažovateľa sa krajský súd úplne opomenul vysporiadať s argumentáciou vo vzťahu k doručovaniu prvostupňového rozhodnutia stavebného úradu. Prvostupňové rozhodnutie nebolo doručené v zmysle § 24 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 5 Správneho poriadku pani R. F. N. ako splnomocnenej zástupkyňi pani W. N. V. na celé konanie, čo podľa názoru sťažovateľa spôsobuje nezákonnosť prvostupňového rozhodnutia. Toto aj spochybňuje časový moment nadobudnutia právoplatnosti. Na túto vadu bolo poukazované v žalobe ako aj na súdnom pojednávaní dňa 07.02.2019, avšak krajský súd sa ňou vôbec nezaoberal (viď aj uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa 16.04.2014 sp.zn. 2Sžo/19/2013).

41. Nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku sťažovateľ namieta aj vo vzťahu k neprimeranému zásahu do jeho práva a zachovania pohody bývania, keď krajský súd uviedol, že nebolo v konaní preukázané, že došlo k neprimeranému zásahu stavebníčky do práva na súkromie sťažovateľa (bod 114 napadnutého rozsudku). Vo vzťahu k zachovaniu pohody bývania zdôraznil, že v tomto prípade je táto narušená predovšetkým v dôsledku nevhodného umiestnenia okien (oproti kúpeľni), resp. nie nepriehľadnosťou všetkých okenných otvorov, smerujúcich k jeho rodinnému domu, a to v dôsledku nekonkrétnosti a nezrozumiteľnosti podmienky č. 9 prvostupňového rozhodnutia. Sťažovateľ zdôraznil, že nedošlo navyše ani k posúdeniu odstupových vzdialeností ako základnej podmienky podľa § 6 vyhlášky č. 532/2002 Z.z., ktoré neboli žiadnym spôsobom riešené. Okrem narušenia súkromia namietal navyše napr. aj obmedzenie výhľadu na hrad Stará Lubovňa. Sťažovateľ namietal aj nejasnosť odôvodnenia v bodoch 112 a 113 napadnutého rozsudku, kedy krajský súd pravdepodobne cituje rozhodnutie Najvyššieho súdu, avšak neuvádza ktoré a z akého dôvodu (používa slovné spojenie „odvolací súd“), pričom nie je ani zrejmé, že kedy ide o právny názor krajského súdu a kedy o citáciu rozhodnutia odvolacieho súdu.

42. Okrem porušenia práva na spravodlivý proces sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namietal nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom. Sťažovateľ považuje právne závery krajského súdu vyslovené v napadnutom rozsudku ohľadom rozhodnutia o námietkach (bod 91 a bod 110), porušenia § 33 ods. 2 Správneho poriadku (bod 107), nemožnosti správnych orgánov prihliadnuť na neplatnosť právnych úkonov (bod 95 a bod 105), nedostatkov žiadosti o vydanie dodatočného stavebného povolenia (bod 96), geodetického posudku (bod 101), žumpy (ku ktorej sa krajský súd riadne nevyjadril) ako aj pohody bývania za nesprávne. Podľa sťažovateľa nemožno posúdenie pohody bývania redukovať len na svetlotechnický posudok a preukázanie verejného záujmu, nakoľko zachovanie pohody bývania je v stavebnom konaní významná okolnosť, ktorá je ovplyvňovaná najmä vzájomnými odstupmi a ďalšími faktormi.

43. Ďalším uplatneným dôvodom kasačnej sťažnosti je odklon od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu. Sťažovateľ v prvom rade konštatoval, že krajský súd vymenoval rozhodnutia Najvyššieho súdu (bod 112), avšak na tieto poukazuje bez akejkoľvek konkretizácie právnych záverov z nich vyplývajúcich, na aké konkrétne tvrdenia nimi krajský súd reaguje a čo z týchto rozhodnutí krajský súd vyabstrahoval. Sťažovateľ následne odôvodnil, prečo podľa jeho názoru nemožno v jeho veci použiť rozhodnutia Najvyššieho súdu a Ústavného súdu, na ktoré krajský súd poukázal v napadnutom rozsudku (sp. zn. 7Sžo/2/2014, sp. zn. 8Sžo/15/2015, sp. zn. 8Sžo/30/2015, sp. zn. 6Sžp/23/2013, sp. zn. 3Sžo/60/2014, sp. zn. 3Sžo/28/2014 a sp. zn. II. ÚS 662/2015).

44. Sťažovateľ ďalej označil judikatúru, od ktorej sa podľa jeho názoru krajský súd odklonil, a to vo vzťahu k dôkaznému bremenu vlastníka stavby a súladu s verejným záujmom (sťažovateľ poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax kasačného súdu - rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 28.04.2011 sp. zn. 8Sžo/125/2010 [R 101/2012], rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 23.06.2009 sp. zn. 1Sžo/248/2009 a ďalšie), vedení administratívneho spisu (rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 22.06.2011 sp. zn. 6Sžf/51/2010 [R 2/2013], rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 17.10.1997 sp. zn. 4 Sž/40/97 [R

66/1998], rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 16.04.2014 sp. zn. 2Sžo/3/2014 a ďalšie), posúdeniu legálnosti základnej stavby ako celku (rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 28.04.2011 sp. zn. 8Sžo/125/2010 [R 101/2015]). Sťažovateľ zdôraznil, že na viaceré rozhodnutia poukázal už v žalobe, no krajský súd na ne nereagoval, čo považuje za rozpor s dikciou § 139 S.s.p.

45. Na základe vyššie uvedeného sťažovateľ žiadal, aby kasačný súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie prípadne aby rozsudok krajského súdu zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie a sťažovateľovi prizná voči žalovanému právo na náhradu trov konania.

46. Vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti z 14.08.2019 ďalšia účastníčka 3/ uviedla, že podanú kasačnú sťažnosť považuje za dôvodnú, v celom rozsahu sa s ňou stotožňuje, keďže považuje kasačnou sťažnosťou napadnutý rozsudok za nesprávny a nezákonný a navrhla kasačnému súdu, aby rozhodol v zmysle kasačného návrhu.

47. Žalovaný a ďalší účastníci 1/, 2/ a 4/ nepodali ku kasačnej sťažnosti vyjadrenie.

IV.

Právne názory kasačného súdu

48. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 S.s.p.) postupom podľa § 492 ods. 2 S.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 S.s.p.) si osvojil záver, že kasačná sťažnosť je dôvodná a na základe nižšie uvedených právnych názorov dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je v zmysle 462 ods. 1 S.s.p. potrebné zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol súbežne zverejnený tak na úradnej tabuli súdu ako aj na internetovej stránke Najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27. októbra 2020 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

49. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti je v medziach uvedených v § 453 S.s.p. prieskum prípustnosti a následne dôvodnosti podanej kasačnej sťažnosti, preto kasačný súd primárne na základe dôvodov kasačnej sťažnosti preskúmal relevanciu vytýkaných nedostatkov konania krajského súdu a napadnutého rozsudku v rozsahu sťažnostných bodov, z ktorých ako dôvodný vyhodnotil kasačný súd nesprávny procesný postup krajského súdu vedúci k porušeniu práva na spravodlivý proces. V takto vymedzenom rámci prieskumu a pri nemennosti skutkového stavu (§ 454 v spojení s § 441 S.s.p.) o preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) kasačný súd pristúpil k prieskumu oprávnenosti vyššie uvedených dôvodov kasačnej sťažnosti.

Podľa § 2 ods. 1 S.s.p. v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 2 ods. 2 S.s.p. každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

Podľa § 177 ods. 1 S.s.p. správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

Podľa § 177 ods. 2 S.s.p. ochrany iných ako subjektívnych práv sa môže domáhať len prokurátor alebo subjekt výslovne na to oprávnený zákonom.

Podľa § 178 S.s.p. žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

Podľa § 139 ods. 2 S.s.p. v odôvodnení rozsudku uvedie správny súd stručný priebeh administratívneho konania, stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie argumentov žalobcu a vyjadrenia žalovaného, prípadne ďalších účastníkov, osôb zúčastnených na konaní a zainteresovanej verejnosti, posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Ak správny súd zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vráti mu vec na ďalšie konanie, je povinný v odôvodnení rozsudku uviesť aj to, ako má orgán verejnej správy vo veci ďalej postupovať. Správny súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

50. Kasačný súd úvodom konštatuje, že obsah práva na spravodlivý proces je možné vyvodiť predovšetkým z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva a zahŕňa aj právo na spravodlivé prejednanie veci, do rámca ktorého patrí aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Kasačný súd pri posudzovaní kasačných námietok z tejto ustálenej rozhodovacej činnosti vychádzal.

51. Pod porušením práva na spravodlivý proces a naplnenie kasačného dôvodu podľa ustanovenia § 440 písm. f) S.s.p. možno vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania znemožnil realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Správny súdny poriadok priznáva a tento zásah do procesného práva musí dosahovať ústavnoprávnu intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Kasačný súd vyhodnotil ako dôvodné námietky sťažovateľa týkajúce sa nesprávneho procesného postupu krajského súdu vedúcemu k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivý proces, a to tým, že napadnutý rozsudok krajského súdu nespĺňa, napriek značnému rozsahu, požiadavku náležitého odôvodnenia vo vzťahu iba k podstatným žalobným námietkam sťažovateľa, za ktoré kasačný súd považuje predovšetkým námietky týkajúce sa okien nadstavby, neúčasti na miestnom zisťovaní a neprímeraného zásahu do práv sťažovateľa na súkromie a pohodu bývania.

52. Súčasťou práva na riadny a spravodlivý proces, ako aj pojmu právneho štátu, patrí aj povinnosť súdov svoje rozhodnutia riadne odôvodniť, v správnom súdnictve s odkazom na ustanovenie § 139 ods. 2 S.s.p. Možnosť konať pred súdom je účastníkovi odňatá vždy, ak jeho rozhodnutie neposkytuje účastníkovi konania dostatočné argumenty preukazujúce zákonnosť jeho rozhodnutia alebo postupu. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu potom musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na druhej strane, čo v prípade napadnutého rozsudku nie je splnené. Na uvedené vady napadnutého rozsudku poukázal správne aj sťažovateľ, keď vo vzťahu k viacerým žalobným námietkam namietal nedostatočné alebo absentujúce odôvodnenie, ktoré mu zároveň nedalo dostatočný podklad na to, aby mohol namietal nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom.

53. Uvedené je zreteľné podľa názoru kasačného súdu najmä vo vzťahu k námietkam a argumentácii týkajúcej sa okien nadstavby, kde krajský súd len konštatoval, že už boli riešené ako okná nepriehľadné v bode 9 pripomienok prvostupňového rozhodnutia a táto podmienka je pre stavebníčku záväzná (bod 100 napadnutého rozsudku, resp. bod č. 20 tohto rozsudku). Krajský súd sa vôbec nezaoberal argumentáciou sťažovateľa o neexistencii dohody o oknách, odstupových vzdialenostiach, zásahu do súkromia sťažovateľa ani nekonkrétnosti stanovenej podmienky. Krajský súd nevyhodnocoval tieto námietky a len stroho konštatoval, že okná boli vyriešené ako nepriehľadné.

54. Taktiež sa krajský súd vôbec nevysporiadal s námietkou sťažovateľa, že mu nebolo umožnené sa zúčastniť na miestnom zisťovaní konanom dňa 30.10.2017 a nebolo mu ani umožnené vyjadriť sa k zisteniam, z ktorých vychádzal aj žalovaný v preskúmanom rozhodnutí, teda k podkladu rozhodnutia. Krajský súd sa zaoberal len účasťou žalobcu na ústnom pojednávaní konanom pred stavebným úradom dňa 13.06.2017 vo veci nadstavby a následne prešetrovaní štátneho stavebného dozoru konanom dňa

18.09.2016, resp. 19.09.2016, ktoré sa však týkali podaného podnetu zo strany sťažovateľa a jeho manželky vo veci prístavby, nie nadstavby (bod 107 napadnutého rozsudku, bod 25 tohto rozsudku).

55. Z administratívneho spisu je zrejmé, že dňa 30.10.2017 bolo zamestnancami žalovaného vykonané „miestne šetrenie predmetnej stavby“, o ktorom bol spísaný „Interný záznam“ a v ktorom je konštatované, že na pozemku je rozostavaná nadstavba polyfunkčnej budovy, nadstavba je momentálne rozostavaná, realizovaná je hrubá stavba, strecha a sú čiastočne osadené okná. Z ohliadky bola vyhotovená fotodokumentácia, ktorá je súčasťou záznamu. Krajský súd sa však nezaujal žiadne stanovisko k uvedenému záznamu a fotodokumentácii, nevyhodnocoval na základe obsahu listiny a účelu vykonaného úkonu žalovaného, či išlo o miestne zisťovanie alebo miestne šetrenie, teda či mal žalovaný povinnosť upovedomiť účastníkov o takomto úkone, či žalovaný umožnil účastníkom konania pred vydaním preskúmaného rozhodnutia vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia alebo žalovanému zo Stavebného zákona a subsidiárne Správneho poriadku uvedené povinnosti vo vzťahu k tomuto úkonu žalovaného v správnom konaní nevyplývajú a zároveň, či uvedené mohlo mať vplyv na zákonnosť preskúmaného rozhodnutia.

56. Podľa názoru kasačného súdu krajský súd náležite nezaoberal ani námietkou týkajúcou sa zásahu do práva na súkromie a pohody bývania sťažovateľa, ktorá by mohla byť dotknutá dodatočným povolením nadstavby. Sťažovateľ v žalobe poukazoval na to, že pohoda bývania je v stavebnom konaní podstatnou otázkou, ktorú je potrebné vyhodnocovať, pričom sťažovateľ poukazoval aj v zmysle § 6 ods. 1 vyhlášky č. 532/2002 Z.z. na narušenie súkromia, tienenie stavby, obmedzenie výhľadu a iné. Krajský súd odkázal len na preukázanie verejného záujmu a vyriešenie uvedeného posudkom presvetlenia, pričom účastníci konania sa mali možnosť k písomným dôkazom založeným v spise vyjadriť (bod 109 napadnutého rozsudku a bod 27 tohto rozsudku). Kasačný súd považuje vyhodnotenie námietky krajským súdom za absolútne nedostatočné z hľadiska možného zásahu do subjektívnych práv žalobcu.

57. Kasačný súd na základe vyššie uvedeného uvádza, že krajský súd odôvodnenie napadnutého rozsudku založil síce na rozsiahlom opise skutkového stavu, citovaní jednotlivých zákonných ustanovení a na vec sa vzťahujúcich právnych predpisov a konštatovaní správnosti záverov stavebného úradu a žalovaného, s ktorými sa stotožnil, avšak v napadnutom rozsudku absentuje vlastné vysporiadanie sa s podstatnými žalobnými námietkami a argumentáciou žaloby, ako aj vlastné právne odôvodnenie záverov, čím postihol napadnutý rozsudok deficitom nepreskúmateľnosti.

58. Podľa kasačného súdu bol krajský súd povinný svoj rozsudok riadne a zrozumiteľným spôsobom odôvodniť, pričom ak tak krajský súd nepostupoval, porušil právo účastníka správneho súdneho konania na spravodlivý proces garantovaný článkom 46 Ústavy Slovenskej republiky, článkom 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné princípy spravodlivého súdneho konania (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Vétrenko v. Moldavsko, či nálezy Ústavného súdu zo dňa 28.02.2017 sp. zn. III. ÚS 825/2016 a II. ÚS 119/03, sp. zn. IV. ÚS 115/03).

59. Kasačný súd si uvedomuje, že krajský súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, je však povinný objasniť rozhodujúci skutkový a právny základ rozhodnutia, a tým poskytnúť účastníkovi dostatočné odpovede relevantné otázky, čo krajský súd neurobil. Kasačný súd zdôrazňuje, že argumenty súdu musia byť jasné, zrozumiteľné a konkrétne, nestačí bez ďalšieho vyhodnotenie argumentácie žalovaným ako správnej, ak z nej nemožno usúdiť vlastné právne posúdenie krajského súdu.

60. Kasačný súd tiež dodáva, že niektoré body odôvodnenia napadnutého rozsudku nie sú dostatočne jasné a zrozumiteľné. Napríklad z bodov 112 a 113 napadnutého rozsudku nie je zrejmé, či ide o právny záver krajského súdu alebo o argumentáciu Najvyššieho súdu, na ktorú krajský súd odkazuje, a vôbec nie je jednoznačné, ku ktorým námietkam uvedená argumentácia smeruje. Krajský súd v odôvodnení poukazuje iba na dôkazné bremeno vlastníka stavby, aj keď konanie o dodatočnom povolení stavby (nadstavby) začalo na žiadosť stavebníčky (vlastník nadstavby v konaní nevystupuje), krajský súd

používa v odôvodnení vo vzťahu k vymedzeniu správneho konania rozdielne konanie o dodatočnom povolení stavby, dodatočné povolenie stavebných úprav, či dodatočné stavebné konanie.

61. Podľa kasačného súdu sa krajský súd nezaoberal ani judikatúrou, na ktorú poukazoval sťažovateľ v žalobe. Kasačný súd súhlasí so sťažovateľom v tom, že z napadnutého rozsudku nevyplýva, ako reagoval na ním poukazovanú rozhodovaciu činnosť a jej možnú aplikáciu v konaní. Krajský súd síce sám poukazoval na mnohé rozhodnutia Najvyššieho súdu, avšak častokrát bez relevancie na konkrétny prípad. Nie je podľa kasačného súdu nevyhnutné, aby krajský súd v odôvodnení rozsiahlo opisoval nemožnosť použitia toho ktorého rozhodnutia na konkrétny prípad, je však potrebné k uplatnenej rozhodovacej činnosti zaujať také stanovisko, aby z neho bolo zrejmé, že sa ňou krajský súd zaoberal a jej závery vyhodnotil. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku však vyplýva, že sa tak nestalo.

62. Z uvedených dôvodov je kasačný súd toho názoru, že rozsudok krajského súdu nespĺňa zákonnú požiadavku presvedčivého odôvodnenia v zmysle § 139 ods. 2 S.s.p.

63. Kasačný súd vidí pochybenie krajského súdu ďalej v tom, že krajský súd v odôvodnení vo väčšom rozsahu prebral argumentáciu žalovaného vyslovenú v preskúmanom rozhodnutí a opomenul zamerať svoju argumentáciu v medziach pôsobnosti správneho súdnictva na zásah do subjektívnych práv žalobcu v súlade s § 2, § 177 a § 178 S.s.p. Napadnutý rozsudok krajského súdu tak trpí nielen vadou nedostatočného odôvodnenia vo vzťahu k podstatným žalobným námietkam, ako to vyššie konštatoval kasačný súd, ale súčasne aj vadou zmätočnosti. Krajský súd vo svojom odôvodnení vôbec nerozlišoval prípustnosť resp. neprípustnosť námietok, ktoré sťažovateľ v žalobe uplatnil a ktoré sa netýkajú zásahu preskúmaného a prvostupňového rozhodnutia do jeho subjektívnych práv a dôvodnosť resp. nedôvodnosť uplatnených námietok.

64. Kasačný súd vzhľadom na hore uvedenú pôsobnosť správneho súdnictva zdôrazňuje, že správne súdnictvo je založené na ochrane subjektívnych práv, do ktorých bolo zasiahnuté rozhodnutím alebo opatrením orgánu verejnej správy. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je ochrana verejných subjektívnych práv, a jeho cieľom predovšetkým ochrana práv fyzických i právnických osôb a ich prostredníctvom potom aj ochrana zákonnosti. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahrádzať činnosť správnych orgánov ale len preskúmať, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou (opravným prostriedkom) rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy (viď aj rozhodnutie Najvyššieho súdu sp.zn. 3Sžo 85/2010).

65. Správny súdny poriadok poukazuje na ochranu subjektívnych práv jednak v ustanovení § 2 S.s.p. ako aj následne pri vymedzení všeobecnej právnej žaloby, predmetu prieskumu a účelu ochrany v zmysle § 177 S.s.p. a pri vymedzení žalobnej legitímácie § 178 S.s.p. Všeobecnou správnu žalobou sa môže fyzická osoba alebo právnická osoba ako žalobca domáhať ochrany len svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy. Iných ako subjektívnych práv v konaní (napr. ochrana verejného záujmu) sa môže domáhať len prokurátor alebo iný subjekt na to výslovne oprávnený zákonom. Určujúcim kritériom rozhodnutia orgánu verejnej správy je priamy dopad na práva, právom chránené záujmy a povinnosti ich adresáta. Pritom ide o práva, právom chránené záujmy a povinnosti určitého subjektu administratívneho konania, a preto hovoríme o subjektívnych právach. Práve prepojenie dopadu rozhodnutia orgánu verejnej správy na subjektívne práva so súdnym prieskumom vymedzuje účel ochrany, ktorý je spojený s podaním všeobecnej správnej žaloby. Z týchto ustanovení je následne nutné vymedziť aj limity správneho súdu pri posudzovaní žalobných námietok na tie, ktoré smerujú práve k ochrane subjektívnych práv žalobcu (suseda) a ktoré mohli byť rozhodnutím orgánu verejnej správy o dodatočnom povolení stavby dotknuté.

66. Kasačný súd sa nezaoberal ďalšími námietkami uvedenými v kasačnej sťažnosti, týkajúcimi sa najmä nesprávneho právneho posúdenia veci a odklonu od judikatúry, ale aj porušenie zásady kontradiktórnosti a rovnosti, nakoľko má za to, že vyššie uvedené skutočnosti sú dostačujúcim dôvodom na jeho zrušenie, a preto postupoval podľa § 462 ods. 1 S.s.p. a rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Podľa § 462 ods. 1 S.s.p. ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

67. Vo svetle uvedeného kasačný súd poukazuje aj na charakter kasačného konania, resp. kasačnej sťažnosti ako opravného prostriedku, ktorý smeruje proti právoplatnému rozhodnutiu, a preto nie je možné konaním pred kasačným súdom (okrem výnimočných prípadov) nahrádzať konanie pred krajským súdom. Každá skutková a právna otázka, ktorá je v prejednávanej veci rozhodujúca a relevantným spôsobom namietaná, musí byť predmetom posúdenia krajským súdom, aby mali účastníci konania rovnakú možnosť sa k jeho záverom vyjadriť resp. namietat' ich. Kasačný súd nie je oprávnený nahrádzať postupy krajského súdu v konaní. Iný postup by vzhľadom na okolnosti prípadu bol v rozpore so zásadou denegatio iustitiae - odopretie spravodlivého súdu, čo by znamenalo porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zakotveného v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky.

68. V ďalšom konaní bude preto úlohou krajského súdu, aby v zmysle vyššie uvedených právnych názorov kasačného súdu (§ 469 S.s.p.) v odôvodnení nového rozhodnutia v súlade s § 139 S.s.p. náležite objasnil svoje právne posúdenie veci. Zároveň kasačný súd zdôrazňuje účel správneho súdnictva, ktorým je ochrana subjektívnych práv žalobcu a možnosť ich ochrany podaním všeobecnej správnej žaloby v súlade s § 177 a 178 S.s.p.

69. O trovách kasačného konania rozhodne s poukazom na § 467 ods. 3 S.s.p. krajský súd.

Podľa § 467 ods. 3 S.s.p. ak kasačný súd zruší rozhodnutie krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 438 v spojení s § 439 S.s.p.).